

Guia d'aprenentatge

*Salut, Ensenyament i Serveis Socials: una mirada
holística pel foment del benestar infantil*

(2 ECTS)

Any acadèmic 2018-2019

Postgrau en Petita infància, família i territori

Professors: Miquel Casas, Mireia Dote, Vicky Garcia, Anna López

1.- Presentació del Mòdul

En aquest Mòdul es treballarà l'atenció a la petita infància des d'una visió holística pel que fa al benestar infantil. Per aquest motiu, s'aposta per la coordinació de professionals de diferents disciplines que ajudin a veure i detectar possibles trastorns del desenvolupament en els entorns habituals de creixement de l'infant (família, educació i lleure), que facilitin l'aplicació de pautes saludables i adequades d'actuació.

El Mòdul començarà amb la presentació d'un estudi sobre *Els Trastorns del Neurodesenvolupament no diagnosticats ni tractats com a principal causa del Fracàs Escolar*; per seguidament reflexionar sobre la prevenció, la detecció i les pautes educatives a tenir present en l'acompanyament de possibles trastorns del desenvolupament i de situacions de vulnerabilitat social.

2.- Competències a desenvolupar

En finalitzar aquest mòdul, l'estudiant ha de ser capaç de:

- C1: Identificar els trastorns de desenvolupament, tant els innats, com els que poden derivar-se de les situacions de vulnerabilitat i de risc social.
- C2: Aplicar pautes educatives adequades en l'acompanyament de possibles trastorns del desenvolupament.
- C3: Conèixer i identificar els factors de risc i de protecció relacionats amb la infància i la repercussió que tenen en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant.
- C4: Conèixer el marc normatiu i legal relacionat amb els maltractaments infantils; així com també les eines de suport per identificar-ne possibles situacions.

3.- Continguts

Els continguts bàsics que es treballaran en aquest Mòdul són:

1. Trastorns del neurodesenvolupament: què són, quins tenen major incidència (TDAH; TEA...)
2. Trastorns del neurodesenvolupament: orientacions i pautes d'acompanyament
3. Trastorns del desenvolupament vinculats amb l'entorn vulnerable/ de risc: elements de detecció.
 - a. El desenvolupament de l'infant i el seu entorn.

- b. Conceptes en relació a protecció, vulnerabilitat i risc. L'atenció precoç i els seu enfocament en l'entorn de l'infant.
 - c. Vincle i risc social. Experiències.
4. Instruments i protocols de treball per identificar factors de risc
- a. Factors de risc i factors de protecció: individuals, familiars i de context
 - b. Llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència (LDOIA)
 - c. Definició de maltractament: tipus, indicadors, eines de suport que ajuden a la detecció (RUMI, eina de cribatge). Treball a partir d'un cas.

4.- Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

- Tindrà coneixement dels diferents trastorns de la petita infància, tant dels que es deuen al procés de neurodesenvolupament, com dels que es deuen a entorns vulnerables.
- Disposarà de pautes per adequar la seva actuació al trastorn o situació que visqui l'infant.
- Sabrà reflexionar críticament sobre les repercussions per al desenvolupament de l'infant que es deriven de les situacions de vulnerabilitat social.
- Podrà contextualitzar les situacions de vulnerabilitat social que poden afectar en el desenvolupament de l'infant, entenent que no hi ha determinants econòmics, culturals i socials.
- Coneixerà els instruments i protocols a utilitzar davant situacions de risc.

5.- Metodologia

5.1.- Activitats del professorat:

- Presentar els continguts del Mòdul a través de diferents metodologies
- Dinamitzar els debats i exposicions que es realitzin a l'aula
- Proposar activitats de seguiment per realitzar a l'aula o a través del campus virtual

5.2.- Activitats dels estudiants:

- Realització dels exercicis individuals o grupals, de reflexió al voltant dels continguts proposats.
- Participar en els debats i exposicions de classe.

Treball a l'aula	16 hores	2 ECTS
Treball tutoritzat	16 hores	
Treball autònom	18 hores	

6.- Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació del postgrau és transversal i consisteix en el disseny d'una intervenció socioeducativa en el recurs laboral de les persones participants.

L'avaluació d'aquest segon mòdul serà a partir de l'assistència (Apte / no apte)

7.-Vies de comunicació amb el professorat

A més de l'atenció en els dos espais habituals de comunicació (aula i campus virtual) professorat i estudiants poden comunicar-se a través de tutories i del correu electrònic.

Correu electrònic de contacte: itorras@peretarres.org

8.- Bibliografia i recursos (serà complementada el dia de la sessió presencial)

David, H. (1997). *La teoría del vínculo afectivo para la práctica del trabajo social*. Barcelona: Paidós.

Gerhardt, S. (2008). *El amor maternal: la influencia del afecto en el desarrollo mental y emocional del bebé*. Barcelona: Albesa.

Grupo de Atención Temprana (2001). *Llibre blanc de l'atenció precoç*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Benestar Social, Diputació de Barcelona. Institut d'Edicions.

Talam, A., Sáinz, F., Rigart, A. (2014). *Relaciones, vivencias y psicopatología: las bases relacionales del sufrimiento mental excesivo*. Barcelona: Herder.

Ubieto, J.R. (2014). *TDAH Hablar con el cuerpo*. Barcelona: Editorial UOC

UNICEF. (2012). *Desarrollo emocional. Clave para la primera infancia*. Argentina: Fundación Kaleidos.

Webgrafia

www.dapsisantcugat.cat

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/maltractaments_dinfants_i_adolescents/infancia_respon/web_infancia_respon/